



í Føroyum. Men man sær eitt rák, har havhesturin er meira dálkaður sunnanfyri okkum og minni dálkaður norðanfyri, sigur Sjørður Hammer.

Um forsøgnirnar um at plast verður flutt norðureftir við havstreyminum halda, so kann hetta saktans broytast næstu árin, tó at Føroyar nokk sleppa rímliga lætt.

- Um forsøgnin at plast hópast í Arktisk og Barentshavinum heldur, so kann man rokna við at síggja ein vøkstur í plastinum, ið man finnur í fugli og fiski í teimum økjum, meðan vit í Føroyum eru vælsignaði við, at streymurin og vindurin flytur trupulleikan frá okkum, sigur hann.

Hóast núverandi kanningar taka útgangsstøði í, at tað mesta av plastinum kemur norðureftir úr Evropa við havstreyminum, so eru føroyingar ikki heilt ósekir.

- Vit leggja eisini okkara afturat stóru mongdunum. Tað sæst millum annað í teimum havhestum, sum hava verið kannaðir, har granskarar funnið føroyskt plast og avispappír í fleiri magum. So tað er einki for-gjort í, at vit í Føroyum royna at gera okkara part fyri at minka um plastútlát á sjógv. Eg havi vinfólk, sum rudda strendurnar í Hetlandi, og fleiri ferðir hava tey funni føroysk súrrómailøt í Hetlandi. Eg ímyndi mær ikki at hetta er serliga positiv reklama fyri Føroyar, sigur Sjørður Hammer.

HALLUR@SOSIALURIN.FO

óvæntandi lítið, tá hugt verður eftir gransking aðrastaðni, sigur lívfrøðingurin.

Kanningar í Danmark, Norra og Svøríki vísa nevniliga, at umleið fimm prosent av øllum toskum í summum økjum hava plast í maganum. Hetta talið er munandi lægri í Føroyum.

- Av teimum kanningum av botnfiskum, ið vit hava gjørt í Føroyum, er talan um 0,04 til 0,3 prosent av kannaðu magunum, har vit funnu plast. Tað er fleir-faldað minni enn tilsvarendi gransking aðrastaðni. Man skal sostatt kanna fleiri hundrað magar, áðrenn man finnur eitt stykki av plasti, sigur Sjørður Hammer.

Appilsinir og súreplir

Hóast tað sostatt eru ábendingar um, at føroyskur fiskur ikki er eins dálkaður av plasti sum fiskur aðrastaðni, so er tað alt ov tíðliga at byrja at reypa av hesum. Háttaløgini innan framdu granskingina í teimum

ymiskum londunum er so ymisk, at tað er trupult at samanbera úrslitini, umframt at tað eru ávísir manglar við føroysku granskingini.

- Tað er týðningarmikið at undirstrika, at møguliga samanbera vit appelsinir og súreplir. Fiskurin vit hava kannað hevur verið á landgrunninum, meðan næstan øll onnur gransking hevur verið fram við norsku, donsku, svensku og týsku strondunum. So vit kunnu ikki siga, at føroyskur toskur er 10 prosent reinari enn norskur toskur, tí man samanber ikki tað sama. Men vit kunnu staðfesta, at tað er lítið av plasti at finna í fiskinum, ið vit hava fingið á landgrunninum og á Føroya banka síðstu tjúgu árin, vísir Sjørður Hammer á.

Harumframt má hædd eisini takast fyri, at plast í fiski ikki hevur verið eitt av fokusøkinum, tá yvirlitstrolingar hava verið gjørdar. Sostatt hevur man ikki leita eftir mikroplasti.

- Endamálið við magakanningunum hevur ikki verið at finna plast, men hvat fiskurin livir av. Men tey sum hava skrásett hetta hava eisini skrásett tað plast, ið er funnið. Men tað er vert at hava í huga, at plast, sum er minni enn 1mm, er slett ikki við í okkara skráseting, tí tað hevur man hvørki leitað eftir ella sæð við berum eyga, sigur hann.

Meira gransking neyðug

At kunna útvega hetta sammetingargrundarlagið fyri grannalondini er eitt av endamálinum við nýggju granskingarverkætlanini, ið Sjørður Hammer hevur fingið játtan til. Men harumframt metir hann, at tað er neyðugt at fáa meira vitan um støðuna nærri landi.

- Tá vit finna lítið plast í fiski á landgrunninum, meðan aðrir granskarar finna nógv plast í fiski nærhendis landi, reisir tað nakrar spurningar. Harímillum um tað er eitt samband millum

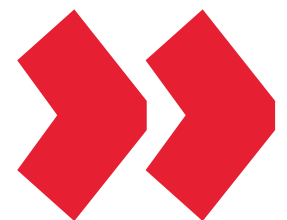
hvussu nógv plast man finnur og hvussu nær landi man er, sigur hann og leggur afturat.

- Hvussu stóðan er nær landi í Føroyum vita vit ikki. Vit áttu at kent lívfrøðina í innaru leiðunum og firðunum betur, tí vit vita tað er uppvakstrarøkið hjá unga fiskinum, ið fer út á landgrunnin. Men tað er ein stórur og ókendur spurningur hvat gongur fyri seg heilt inni at landi í Føroyum. Bæði viðvíkjandi plasti og øðrum.

Føroyar eru ikki endastøðin

Gransking innan plastdálking av havhesti hevur tó áður staðfest, at trupulleikin við plast í djórum er minni longur norður man fer.

- Man fór at kanna plast í maganum hjá havhesti, tí man ynskti at vita, um man fann minniplast, um manslappburtur frá dálkaða umhvørvinum í Evropa. Tað gjørdi man, men tað tók kortini granskarar á bóli, tá man fann meira enn væntað



- Av teimum fleiri túsund magum, ið eru kannaðir, hava vit funnið rættiliga lítið av plasti. Faktiskt er talan um óvæntandi lítið, tá hugt verður eftir gransking aðrastaðni